

Årsberättelse 2021

Fritidsnämnden

Beslutad av Fritidsnämnden, den 20 januari 2022

Innehåll

1. Förslag till beslut.....	3
2. Förvaltningschefens bedömning och analys.....	4
2.1 Förvaltningschefens analys av verksamhetens resultat	4
2.2 Händelser av väsentlig betydelse	5
2.3 Förväntad utveckling	6
3. Sammanfattande iakttagelser.....	8
4. Nämndens bidrag till utveckling inom kommunens verksamhetsmål	11
4.1 Målområde 1 Örebro i sin fulla kraft	12
4.2 Målområde 2 Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro	15
4.3 Målområde 3 Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro	17
4.4 Målområde 4 Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet	20
4.5 Målområde 5 Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald	23
4.6 Målområde 6 Hållbara och resurseffektiva Örebro.....	25
5 Analysunderlag – ekonomi.....	29
5.1 Enheternas ekonomiska resultat	31
5.2 Intäkts- och kostnadsutveckling.....	33
5.3 Verksamheternas ekonomiska resultat	34
5.4 Investeringar	34
Bilagor.....	35
1. Fem år i sammandrag	35
2. Unika servicegarantier.....	35
3. Månadsuppföljning.....	36

1. Förslag till beslut

Kultur- och fritidsförvaltningens förslag till Fritidsnämnden

1. Fritidsnämnden fastställer Årsberättelse 2021.
2. Årsberättelsen överlämnas till programnämnd Samhällsbyggnad för vidare hantering.
3. Fritidsnämnden anholder om att föra över oförbrukade investeringsmedel till år 2022 om 11 746 tkr.

2. Förvaltningschefens bedömning och analys

2.1 Förvaltningschefens analys av verksamhetens resultat

För att få en gemensam bild av läget har Örebro kommun i denna Årsberättelse utgått ifrån ett antal kommungemensamma antaganden att förhålla sig till. Nämndens uppföljning är fokuserad på avvikelserapportering, vilket är i linje med den tillsynsstyrning som kommunen tillämpar.

Fritidsnämnden ansvarar för att utveckla, samordna och ansvara för kommunens fritids- och idrottspolitik genom att skapa förutsättningar på den fria tiden för såväl den enskilda invånaren som grupper med olika intressen och livsmönster. Nämnden har ansvar för utveckling av kommunens friluftsliv samt att skapa förutsättningar för aktiviteter och evenemang inom fritidsområdet. Nämndens verksamheter finns till för kommunens invånare med särskilt fokus på barn och unga samt civilsamhället. En god hälsa är både en mänsklig rättighet och en viktig drivkraft för social och ekonomisk utveckling. Hälsan påverkas av olika livsvillkor, livsmiljöer och levnadsvanor. Prioriterat är därför att skillnaderna i livsvillkor och förutsättningar mellan kön, socioekonomisk ställning, funktionsnedsättning och geografiska skillnader ska minska.

Fritidsnämnden har åtagit sig att bidra till samtliga målområden. Det har skett en utveckling inom samtliga målområden, men bedömningen är att det inom vissa åtaganden har varit i en lägre utsträckning än vad ambitionen var i början av året. Till största delen beror det på omprioriteringar till följd av Coronapandemin. Även grunduppdraget har påverkats av pandemin, men samtliga verksamheter har fortsatt bedriva sitt arbete i hög utsträckning med snabb utveckling och anpassning av arbetssätt. Effekten har blivit att arbetet med att minska klyftorna i samhället och verka för hälsofrämjande insatser har fortlöpt. Det är värt att poängtera att även om tjänster fortsatt levererats har kvalitativa värden påverkats av anpassningarna. Fokus har varit att ställa om verksamheter utifrån restriktioner vilket innebär att det interna utvecklingsarbetet har påverkats. För chefer och medarbetare har det fortsatt varit intensivt som på många sätt inneburit stora påfrestningar.

Ekonomiskt resultat

Fritidsnämndens utfall visar en positiv budgetavvikelse på 2 064 tkr. Avvikelsen innehåller bland annat 542 tkr i planeringsreserv som var tänkt att täcka upp för ett eventuellt underskott, då nämnden prognostiserade ett underskott vid delår 2. Det faktiska utfallet nu vid årets slut blev dock annorlunda än vad som uppskattats. Justerat för detta visar nämnden ett överskott om 1 522 tkr.

Budgeten för föreningsbidrag har inte blivit nyttjad fullt ut vilket också påverkat nämndens resultat positivt. En annan förklaring till överskottet är att föreningar som har haft skulder till Fritidsnämnden, betalat tillbaka en stor del av dessa skulder under året, vilket också påverkat nämndens resultat positivt.

Överskottet är även kopplat till kostnadsminskningar på grund av Coronapandemin och då framför allt minskade personalkostnader men även minskade kostnader för evenemang, kurser, resor och konferenser. I och med att restriktionerna lättades och Örebrobaden kunde öppna igen har tillströmningen av besökare ökat mer än förväntat vilket medfört att baden har genererat mer intäkter. Intäkterna på konstgräs och idrottshallar har också ökat under året jämfört med prognosen vid delår 2.

De ekonomiska konsekvenserna till följd av lättnader av restriktioner kopplade till Coronapandemin har under året medfört en osäkerhetsfaktor i nämndens ekonomi.

2.2 Händelser av väsentlig betydelse

- För nämndens verksamheter har året varit präglad av omställning kopplat till Covid-19. Sedan hösten 2020 befinner sig förvaltningen i stabsläge¹. Fr o m midsommar övergick förvaltningen till en lägre bemanning med mera utdragen mötesfrekvens. I mars bildades en central arbetsgrupp utifrån en ny lag som gav kommuner rätt att meddela föreskrifter om förbud mot att vistas på särskilt angivna platser. Under de tre månader som arbetsgruppen var aktiv bemannade förvaltningen med en person i gruppen.

Förvaltningen har haft en hög personalnärvaro och verksamheterna har kunnat leverera på sitt grunduppdrag, men viss påverkan har skett inom verksamheterna som varit tvingade till stora omställningar och många anpassade och/eller inställda arrangemang.

Samverkan har varit i fokus för att fortsätta bedriva förvaltningens corona arbete med örebroarnas bästa i fokus. Löpande riskanalyser har gjorts i verksamheterna samt förvaltningsövergripande kontinuitetsplanering.

- Genom satsningen ”sommaraktiviteter 2021 ” har civilsamhället haft möjlighet att nå en breddad verksamhet utöver ordinarie verksamhet, samt att nå nya målgrupper/nyanserade målgrupper så som bland annat unga vuxna, vuxna och äldre såväl som geografisk spridning av aktiviteter i kommunen. Den kommungemensamma satsningen tilldelas extra medel från KS om 1 500 tkr och projektet samordnades av resurs från förvaltningen.
- Även enheten Friluftsliv fick under året extra medel för att kunna möta efterfrågan på uteaktiviteter. En positiv iakttagelse under den långdragna pandemin är att satsningen uppmuntrar även till att nyttja möjligheter till friluftsliv på hemmaplan som en del i den nationella satsningen ”Luften är fri” samt att nya målgrupper hittat ut i naturen.
- I samarbete med Stadsbyggnad arbetar förvaltningen med att ta fram övergripande behovsplaner i syfte att få en helhetsbild av kommande behov. Arbete med att ta fram underhållsplaner avseende behov av reinvesteringar av befintliga anläggningar är en annan del av samma uppdrag.

¹ Stabsläge innebär att förvaltningens arbete organiseras genom stabsmetodik där arbetet leds av en stabschef samt en stabsoorganisation på nio personer. Stabens uppgift är att fungera som ett stöd till förvaltningschef och verksamhetschefer i fråga om ledning, planering och samverkan av frågor och kommunikation kring arbete med coronaviruset. Målet med stabsoorganisationen är att på ett effektivt sätt kunna möta de förändringar av regelverk som ändras ofta och med kort framförhållning pga den ökade smittspridning som skett såväl nationellt som regionalt

- Idrotten har drabbats hårt av corona – både ekonomiskt och verksamhetsmässigt. En direkt effekt av pandemin har inneburit att föreningar och förbund periodvis inte kunde genomföra varken träning, matcher, cuper eller evenemang. Förvaltningen har haft regelbundna avstämningar med RF-SISU Örebro län för att i dialog komma fram till vilka åtgärder som behövs för att mildra krisens effekter för föreningarna.
- Föreningslivet fyller en viktig funktion för ett välfungerande samhälle, vår hälsa och livskvalité. Under våren beslutade KS om ett stödpaket på 8 miljoner kronor som aktörer inom kulturen, idrotten och sociala föreningar kan ansöka om. Det kommungemensamma projektet har handlagts av förvaltningens handläggare.
- Wadköping och Karlslunds verksamheter har också haft påverkan av pandemin. Alla planerade fysiska arrangemang inomhus och utomhus under våren ställdes in. Verksamhetens egna utställningslokaler samt Tekniska kvarnen i Karlslund har periodvis under året varit stängda medan andra delar av året kunnat varit öppna i begränsad omfattning. Trots vissa begränsningar ser verksamheten att antalet besökare i Wadköping har ökat med nästan 27%. I Karlslund uppskattas antalet besökare vara oförändrat.
- En ny organisation inom verksamhetsområdet Wadköping/Karlslund har beslutats under året och kommer att träda i kraft 1 juni 2022.

2.3 Förväntad utveckling

Det är en förutsättning för att inom de ekonomiska ramarna utveckla verksamheten och de tjänster som skapar värde till kommuninvånarna. Men bristen på ekonomisk uppräkning samt årliga effektiviseringskrav kopplat till de demografiska förändringarna är en stor utmaning som påverkat möjligheten att nå resultatet att skapa livsmiljöer för god livskvalitet. I Örebro kommun finns det idag områden som kännetecknas av stora utmaningar när det gäller exempelvis lågt valdeltagande, hög arbetslöshet och låg utbildningsnivå. Detta i sin tur bidrar till ökade klyftor, utanförskap och större glapp i folkhälsan. Den psykiska ohälsan ökar och kvinnor, unga samt personer med låg inkomst uppger oftare psykiska besvär än andra.

Vi befinner oss fortfarande mitt i en pandemi. Likt andra samhällskriser påverkar den oss alla och i det här fallet ser det också ut som att effekterna kan bli långvariga. Det kommer en morgondag då vi istället behöver förbereda oss på nästa kris. Därför är det viktigt att redan nu stanna upp, fundera och reflektera över förvaltningens arbete under denna pandemi. Vad kan vi lära oss av alla de erfarenheter vi skaffat oss? Vad kan vi ta med oss för att utveckla våra verksamheter för att stå ännu bättre rustade inför framtiden. Coronapandemin har bidragit till ökad insikt om nya behov, digitaliseringens och globaliseringens möjligheter och är viktig lärdom i återgången till ett ”normalläge”. Dessa lärdomar är en möjlighet för att ta sig an utmaningen med fler kommuninvånare med nya behov, trots att resurserna ej blir större, och att det sker effektiviseringar på olika håll.

För att kunna hantera den snabba förändringstakten är det viktigt att nämnden fortsätter utveckla sina interna arbetsflöden ur ett strategiskt perspektiv. Det är en förutsättning för att inom de ekonomiska ramarna utveckla verksamheten och de tjänster som skapar värde till kommuninvånarna. Fortsatt kvarstår stora utmaningar kopplat till brist på ekonomisk uppräknings kombinerat med det återkommande effektiviseringskravet. Förvaltningen behöver finna former för att synliggöra de ekonomiska utmaningarna med att en årlig uppräknings saknas för att Örebro växer. En utmaning som blir än större om kommunen omfördelar resurser till verksamheter som är lagstadgade. Genom en helhetssyn kan nämnden göra strategiska vägval vid förändringar utifrån befintliga resurser i syfte att kunna tillmötesgå kommuninvånarnas behov på ett hållbart sätt.

Nämnden har många starka resultat kopplat till de behov som finns inom ramen för uppdraget. Trots covid-19 har nämnden i hög grad levererat en mängd tjänster som bidragit till positiva effekter inom fysisk och psykisk hälsa, folkhälsa, livslångt lärande, demokrati, trygghet etc. För att nå ännu fler och säkerställa att vi även i framtiden kan tillfredsställa behoven hos dem vi finns till för, behöver vi hantera våra största utmaningar på smartaste sätt. Genom ständiga analyser ska nämnden veta vad som ska nyutvecklas, behållas och avvecklas för att kunna möta dagens och framtidens behov. Värderingsförändringar, och teknikutveckling blir viktiga inspel till strategiska val inför framtiden. Andra förändringar i omvärlden som kommer att ha betydelse under kommande år är den nya förvaltningsorganisation som följer av den nya, beslutade, nämndorganisationen.

Medarbetarnas flexibilitet och engagemang är framgångsfaktorer för att säkerställa att grunduppdraget genomförs och att utvecklingen drivs framåt. Ett strategiskt arbete krävs för att öka förutsättningarna för en god arbetsmiljö och hållbart medarbetarengagemang där kompetensförsörjning är en viktig återkommande fråga för förvaltningen.

Nämnden ska tillsammans med alla samarbetspartners fortsätta arbeta hårt för att skapa förutsättningar för att alla, kommuninvånare likväl som besökare, ska få ta del av en utvecklande och meningsfull fritid. En önskvärd utveckling framåt är att se över vilka möjligheter till samarbeten som finns utanför nämndens ansvarsområde, där ett exempel är arbetet för att stabilisera Fritidsbanken efter det treåriga projektet. I samhällsbyggnadsprocessen har Kulturnämndens arbete en självklar del. Ett tidigt deltagande i arbetsgrupper eller samråd innebär minskade kostnader i slutänden för samhället. Bedömningen är att det är väl investerad tid som gagnar kommunens invånare.

3. Sammanfattande iakttagelser

Nedan sammanfattas nämndens bidrag till utveckling inom de sex målområdena. Nämnden redovisar de viktigaste Positiva iakttagelser och Förbättringsområden som finns inom varje målområde.

Målområden	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
Örebro i sin fulla kraft	Utlåningen via Fritidsbanken har ökat bland annat genom att verksamheten utökats med en mobil verksamhet. Handläggningen av KSF:s stödpaket till det civila samhället har gett möjlighet till föreningar att skapa förutsättningar att klara sig genom pandemin. Kostnadsfria aktiviteter på lov har bidragit till en breddad verksamhet för våra kommuninvånare.	Lov Örebro finansieras till stora delar av DELMOS-bidrag som begränsar var insatser sker. Identifierade föreningar som saknar anläggningar bidrar till nya objekt i kommande investeringsplaner.
Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro	Möjlighet till anpassad skolsimskola under pandemin. En ökning med nästan 200% (jmf 2019) i antal elever som deltagit i skolsimskola PoP-up verksamhet på friluftsbaden under sommaren.	Ökad samverkan mellan BoU och KoF gällande lokaler och anläggningar för ett effektivt lokalutnyttjande samt en ekonomisk hållbarhet.
Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro	Lov Örebro har kunnat erbjuda barn- och ungdomar kostnadsfria aktiviteter i närområde. Sommaraktiviteter 2021 har erbjudit Örebroarna möjligheten att delta i hälsofrämjande, stimulerande och meningsfulla aktiviteter och upplevelser under sommaren. Genom att erbjuda ett brett utbud av aktiviteter, bidrar nämnden till rörelse i staden som ett bidrag i att få människor att uppleva trygghet.	Då förvaltningen är beroende av kompetens från andra förvaltningar har man ej full rådighet över processen/tidplanen runt översynen av belysningen i motionsspåren. Arbetet med att hitta ekonomiska förutsättningar för att starta en filial till Fritidsbanken i en stadsdel.

Målområden	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
		För att kunna utveckla Lov Örebros aktiviteter behövs det bättre framförhållning beträffande ekonomiska ramar.
Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet	Möjliggörare av viktiga upplevelser och mötesplatser. Erbjuder attraktiva verksamheter, lokaler och miljöer. Arbetet har inletts med att ta fram övergripande behovsplaner i syfte att få en helhetsbild av kommande behov.	Prioritera verksamhet i partnerskapsområdena. Skapa en mötesform mellan BoU/KoF/LFE för att klargöra samarbete och framtida planering av idrottshallar. Arbeta med marknadsföring storytelling etc. så att alla nås av attraktiva värdeerbjudanden och förstärker värdet av fritid i samhällsdebatten. Otydlig intern hyreskedja som behöver få en tydligare process.
Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald	Arbetet med den förvaltningsövergripande bidragsöversynen pågår där ett av syftena är att stödet till föreningslivet stödjer kommunens mål om en ekologisk hållbar utveckling. Förvaltningen har varit delaktiga i utvecklingen av energieffektiva åtgärder på vissa idrottsanläggningar. Fritidsbankens mobila verksamhet har möjliggjort för flera invånare att nyttja möjligheten till kostnadsfri utlåning.	Fortsätta arbeta tillsammans med fastighetsägare för att minska energiförbrukning och miljöpåverkan utifrån idrottsanläggningar. Förvaltningen äger själva inte rådighet över arbetet med att ta fram en natur- och friluftspan. För att få styrning i det kommundagsamma arbetet är det av högsta vikt att det arbetet blir prioriterat under 2022. Klargöra när en konstgräsplan är en spontanidrottsplan v/s en idrottsanläggning för att kunna minimera användning av belysningen.

Målområden	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
Hållbara och resurseffektiva Örebro	<p>Nya arbetssätt har utvecklats för ledningsgruppen utifrån erfarenhet från stabsarbetet</p> <p>Ekonomiskt ansvarstagande och god planering samt uppföljning. Engagerad och flexibel personal som är bra på att ställa om.</p>	<p>Ta fram en långsiktig plan gällande drift, reinvestering och investering. Ta fram en långsiktig underhållsplan samt hantera nuvarande brist på underhåll och undermåliga anläggningar. Se över avtal som låser stor del av budgeten i hyror vilket slår hårt i samband med effektiviseringar. Synliggöra de ekonomiska utmaningarna med att årlig uppräknings saknas för att Örebro växer</p>

4. Nämndens bidrag till utveckling inom kommunens verksamhetsmål

Fritidsnämnden har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde

- säkerställa att grunduppdraget enligt nämndreglementet utförs,
- bidra till utveckling inom Kommunfullmäktiges mål i Övergripande strategier och budget (ÖSB),
- arbeta med en systematisk verksamhetsutveckling av kommunens verksamhet och
- upprätthålla god ekonomisk hushållning.

Detta ska utföras i enlighet med den politiska ambitionen och de principer som ÖSB förmedlar. God ekonomisk hushållning säkerställs huvudsakligen i grunduppdraget och uppnås om nämnden utför sin verksamhet väl, kan betala för den och inte skjuter över betalningsansvaret på framtiden. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs också en god planering av varje nämnds resurser.

I kapitel 4 sammanfattas uppföljningen av effekterna av nämndernas arbete för att bidra till utveckling inom Kommunfullmäktiges målområden. Inom varje målområde redogör nämnden för:

- en sammanfattande analys av målområdet utifrån nämndens bidrag till utvecklingen inom Kommunfullmäktiges mål, egna nämndmål samt inriktningar. Analysen har sin utgångspunkt i medborgarperspektivet och framhåller vilka effekter medborgarna kan förvänta sig, och vilka orsaker vi ser till att vi inte når önskade resultat där så är fallet. Här beskrivs också planerad och önskad utveckling
- en kort lista av de viktigaste Positiva iakttagelser och Förbättringsområden inom målområdet.
- utfall för indikatorer. Indikatorerna ska signalera i vilken utsträckning nämnden bidrar till målinriktad utveckling och ett säkrat grunduppdrag.

Inom varje kommunfullmäktigemål eller kluster av mål ger nämnden en kort beskrivning av utvecklingen inom Kommunfullmäktiges mål och inriktningar. Nämnden har i verksamhetsplanen sorterat in respektive kommunfullmäktigemål enligt något av följande tre alternativ:

- Att nämnden beskriver vad nämnden ska uppnå genom en insats (utifrån Kommunfullmäktiges mål och inriktningar) som kommer leda till önskvärd utveckling (ett eller flera åtaganden).
- Att nämnden beskriver hur nämnden bidrar till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetsätt.
- Att nämnden beskriver varför målet inte bedöms som relevant för nämnden.

Nämndernas uppföljning är fokuserad på avvikelserapportering, vilket är i linje med den tillsynsstyrning som kommunen tillämpar. Beskrivningar av goda resultat hålls korta eller utelämnas för att ge utrymme för att beskriva de områden där ytterligare förbättringar bör ske.

4.1 Målområde 1 Örebro i sin fulla kraft

4.1.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 1

Arbetet har fortlöpt till stor del gällande att bryta isolering samt stärka och verka för ökad inkludering med mötesplatser som verktyg. Nämnden har fortsatt verka för att det ska finnas ett brett spektrum inom kommunen att utöva fritidsaktiviteter. Anläggningar fortsätter utvecklas med nya och utvecklade ytor för såväl organiserad idrott som spontanidrott.

Nyttjandet av friluftsliv och rekreation har ökat under sommaren i linje med uppdraget om meningsfull sommar och att förenkla för semester inom Örebro kommun. Även den långdragna pandemin har inneburit att trycket på friluftslivets verksamheter har ökat och verksamheterna har fått arbeta lite annorlunda för att kunna erbjuda medborgarna en meningsfull fritid. Det har även inneburit en hel del informationsarbete kring friluftsområden och hur medborgarna kan inspireras att nyttja dessa. Glädjande ser vi nya målgrupper som hittat ut i naturen. Även om aktiviteter har kunnat genomföras har det funnits begränsningar som har påverkat kvaliteten och tillgängligheten för kommuninvånarna. I verksamheterna som möter kommuninvånarna har det funnits begränsningar i utbud, antal deltagare och öppettider som en konsekvens av Corona pandemin. I Wadköping har antalet besökare under året ökat med nästan 27%. Till viss del beror höjningen på en ökning av antalet sommaraktiviteter men även att antal spontanbesökare i området ökat. I Karlslund uppskattas antalet besökare vara oförändrat jämfört med föregående år. Extra ekonomiska resurser har möjliggjort en ökning av antal evenemang i både Wadköping samt i Karlslund.

Tillgängligheten ur ett bredare perspektiv fortsätter vara en utmaning för nämndens verksamheter vilket är en viktig del för att skapa förutsättningar för att oberoende av livsvillkor kunna ta del av kultur- och fritidsaktiviteter. Det sker en ständig utveckling för att nå en bredare målgrupp, men det finns alltid anledning att se över detta för att identifiera förbättringsområde.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Utlåningen via Fritidsbanken har ökat bland att genom annat att verksamheten utökats med en mobil verksamhet. • Handläggningen av KSF:s stödpaket till det civila samhället har gett möjlighet till föreningar att skapa förutsättningar att klara sig genom pandemin. • Kostnadsfria aktiviteter på lov har bidragit till en breddad verksamhet för våra kommuninvånare. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lov Örebro finansieras till stora delar av DELMOS-bidrag som begränsar var insatser sker. • Identifierade föreningar som saknar anläggningar bidrar till nya objekt i kommande investeringsplaner.

Måluppfyllelse för indikatorer

Indikatorer inom målområde 1	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Kommuninvånare				
Nöjd Region Index Fritidsmöjligheter	72	70	*	Oförändrat
Andel barn som är nöjda med vad som finns att göra på fritiden	79	81%	81	Oförändrat
Kundundersökning Bokningscentralen	91 %	90%	87%	90%
Kundundersökning Örebrobaden	- ¹	Ej genomförd	98%	90%
Sociala mått				
Antal aktiviteter inom allmänkultur ²	-	-	83	Öka
Antalet besök (sidvisningar) på Naturkartan	133 000	274 500	223 488	200 000
Antal besökare i Wadköping	361 370	337 778	428 743	Öka
Antal besökare i Karlslund ⁵	25 000	35 000	35 000	Oförändrat
Antal besökare i Tekniska kvarnen	14 050	7 821	6 120 ³	Minska
Antal besökare mötesplats Örebrobaden ⁴	494 170	302 016	316 750	Öka
Kommentarer till indikatorernas utfall				
* SCB:s medborgarundersökning är omgjord varför något utfall ej går att redovisa				
¹ Genomförs vartannat år.				
² Avser Wadköping, Karlslund och Tekniska kvarnen. Nytt värde från 2021 varför historiska värden saknas, statistiken avser samtliga aktiviteter som görs i samverkan med andra aktörer (ej enbart civilsamhället)				
³ Stängt pga Covid-19 till 15 juni, därefter restriktioner med maxantal under resten av sommaren och även under slutet av december.				
⁴ Avser även besökare till gymmen i anslutning till baden. Vid två av badanläggningarna ingår även besökare till idrottsball.				
⁵ I Karlslund finns ingen besöksräknare utan antal besökare är en uppskattad siffra				

4.1.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar**KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL**

- I Örebro kommun ska skillnaderna i livsvillkor och förutsättningar mellan kön, socioekonomisk ställning, funktionsnedsättning och geografiska skillnader minska
- Örebro kommun ska förbättra förutsättningarna för medborgarna att påverka sin framtid och vårt demokratiska samhälle
- Örebro kommun ska stärka förutsättningarna för en samverkan med civilsamhället, näringslivet och andra offentliga aktörer
- Kultur- och fritidslivet i Örebro kommun ska vara tillgängligt för alla

Arbetet för att göra Örebro till en attraktiv kommun som är öppen och tillgänglig för alla pågår, och en stor del av nämndens verksamhet har direkt inverkan på de sociala hållbarhetsmålen. I verksamhetsplan med budget 2021 bedömdes att samtliga fyra kommunfullmäktigemål är relevanta för nämnden i syfte att bidra till "Örebro i sin fulla kraft". Åtagandena går i linje med nämndens idrottspolitiska program (IPP), och med flera av de inriktningar som finns formulerade i ÖSB. Nämnden hade fyra prioriterade åtaganden, se markerad text nedan.

I syfte att **säkerhetsställa att det kommunala stödet till föreningslivet fördelas lika mellan könen** har den förvaltningsövergripande bidragsöversynen fortsatt. Fokus har varit att färdigställa allmänna villkor för bidragsgivning och utformning av nya bidragsmodeller. Utöver det har regelbundna avstämningar skett både internt och med RF-SISU Örebro län samt Örebro Föreningsråd. Under hösten genomfördes dessutom en dialogträff med föreningar inom nämndens ansvarsområde. Förvaltningen har under året handlagt kommunens stödpaket till civila samhället vilket gett möjlighet till föreningar att skapa förutsättningar att klara sig genom pandemin. Under våren deltog förvaltningen tillsammans med jämställdhetsdelegationen i en medborgardialog där föreningslivets frågor lyftes.

För att **bidra till ett samhälle där alla får plats och för att avlägsna ekonomiska hinder i syfte att öka möjligheterna att utöva fritidsaktiviteter och delta i friluftsliv – och föreningsliv** bidrar nämnden genom att minska skillnader i livsvillkor mellan kommuninvånare. I nämndens grunduppdrag ingår att löpande arbeta med att utveckla och underhålla friluftsområden och anläggningar för spontanidrott, vilket skapar förutsättningar för möten över gränserna och stärkt gemenskap. Arbetet med att hitta en permanent lösning för de två fasta utlånings ställen av sport- och fritidsutrustning², Fritidsbanken, som idag finns i kommunen har fortsatt. Under sommaren utökades den ordinarie verksamheten med en mobil verksamhet som besökt ett flertal platser, både i city, olika stadsdelar samt på landsbygden. Detta har inneburit att fler personer upptäckt möjligheten till utlåning samt att utlåningsgraden totalt³ av utrustning ökat med ca 75%. Återbruk gynnar både folkhälsan och miljön och blir ett verktyg i arbetet med agenda 2030. Genom satsningen ”sommaraktiviteter 2021⁴” har civilsamhället haft möjlighet att nå en breddad verksamhet utöver ordinarie verksamhet, samt att nå nya målgrupper/nyanserade målgrupper så som bland annat unga vuxna, vuxna och äldre såväl som geografisk spridning av aktiviteter i kommunen. Genom dom möjligheter för frivilligt deltagande som erbjuds inom Lov Örebro finns stora möjligheter att tillgodose med nya kompetenser, ex. teknikförståelse med Komtek, kropps kontroll med KFUM dans, friluftsliv i Hästhagen, digitaliserat lärande och skapande med Makerspacebussen mm. Förhoppningen är att de gratis aktiviteter som erbjuds på alla lov skapar nyfikenhet och intressen som består och leder till ett livslångt lärande och ett fortsatt deltagande i organiserad fritid.

Ett allt mer digitaliserat samhälle skapar nya möjligheter och förändrar samtidigt förväntningarna på vad en medborgare behöver kunna och göra för att delta aktivt i samhället. Som en del i den utvecklingen lanserades lagom till juledigheten en app för barn – och unga i Wadköping med namnet ”Tidsrevan”. Med hjälp av tekniska lösningar ökar möjligheten för fler att ta del av, och skapa nyfikenhet för, den historiska miljön. De filmer som förvaltningen tagit fram under friluftslivets år har efterfrågats av Naturvårdsverket för att sprida goda exempel vidare.

²Det sk Fritidsbanken kan liknas med ett bibliotek men med sport- och fritidsutrustning. Att låna är gratis och man kan nyttja utrustningen i upp till två veckor.

³ Utlån i butik (Markbacken och Östernärke) samt mobil verksamhet. Utlån till kommunala verksamheter ingår inte

⁴ Satsningen tilldelas extra medel från KS om 1 500 tkr.

Ett redskap för att **göra idrott och friluftsliv mer tillgängligt där människor bor, och för att skapa mötesplatser som ett verktyg för integration**, är samverkan. Ett viktigt arbete i linje med detta är Örebroandan⁵, ett projekt som har pågått i flera år med goda resultat. Ett minskat bidrag⁶ har inneburit att verksamheten inte haft möjlighet att utvecklas i önskad omfattning till bland annat flera områden. Örebros nya mötesplats Kulturkvarteret har uppdraget att vara en inkluderande mötesplats med särskilt fokus på barn och unga. I det inkluderande arbetet blir nämnden delaktig genom föreningslivets engagemang i den nya mötesplatsen.

I samband med framtagandet av framtida investeringsplan arbetar förvaltningen med att hitta en balans mellan flera aspekter, bland annat förbättrande åtgärder i redan befintliga anläggningar men även möjligheten att stärka förutsättningarna för det civila samhället i form av nya anläggningar. Under året har en kartläggning genomförts som syftar till att identifiera anläggningsbehov. I kartläggningen framkommer att framtida behov är stora både utifrån re-investeringar likväl som nyinvesteringar.

4.2 Målområde 2 Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro

4.2.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 2

Nämndens arbete tillför en bredare syn på målområdet ”Lärande, utbildning och arbete genom hela livet”. För barn och unga är en trygg uppväxt och möjlighet till utbildning avgörande för att kunna utvecklas och få ett gott framtida liv. Att nå kunskapskraven i årskurs 9 och sedan fullfölja en gymnasieutbildning öppnar dörrar för vidareutbildning och jobb. Det är en kedja som stärker människors egenmakt och framtidsutsikter.

Stora delar av det som ligger inom nämndens ansvarsområde bidrar indirekt till målområde 2. Studier visar att fysisk aktivitet är en viktig faktor för ökad inlärningsförmåga, ökat välbefinnande, stärkt självförtroende och bättre koncentrationsförmåga. Utöver det som faller inom grunduppdraget pågår ett samarbete mellan baden och Barn och utbildning för att säkerställa likvärdig simundervisning.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Möjlighet till anpassad skolsimskola under pandemin. En ökning med nästan 200% (jmf 2019) i antal elever som deltagit i skolsimskola PoP-up verksamhet på friluftsbaden under sommaren 	<ul style="list-style-type: none"> Ökad samverkan mellan BoU och KoF gällande lokaler och anläggningar för ett effektivt lokalutnyttjande samt en ekonomisk hållbarhet.

⁵ Örebroandan bedriver spontanidrott under sen kvällstid på fredagar och lördagar. Verksamheten bedrivs genom ett samarbete mellan flera olika idrottsföreningar på olika geografiska områden. Det är ett riksomfattande projekt som går ut på att få ungdomar i rörelse och ge dem en meningsfull sysselsättning.

⁶ Örebroandans bidrag minskade ca 10% jämfört med -20.

Måluppfyllelse för indikatorer

Indikatorer inom målområde 2	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Sociala mått				
Antalet elever i skolsimskolan Flickor/Pojkar	2 333 46%/54%	1999 48%/52 %	4 151 49%/51%	6 200 49%/51%
Andelen elever som klarat centralt innehåll i kursplanen idrott och hälsa, åk 3 – gällande momentet simning	Ny indikator för 2021 som visat sig bli missvisande i förhållande till det BoU rapporterar i ämnet idrott och hälsa. Något utfall går ej att arbeta fram.			
Kommentarer till indikatorernas utfall				

4.2.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

- Måluppfyllelsen i skolan ska öka
- Utbildning i Örebro ska bedrivas i en trygg lärandemiljö som stimulerar eleven till att utveckla sina förmågor, uppnå kunskapskraven samt nå sin fulla potential
- ~~Örebro kommuns näringslivsarbete ska bidra till långsiktig hållbar utveckling genom stärkt konkurrenskraft och goda förutsättningar för fler företag som skapar arbete till en växande befolkning~~
- Kommunens arbetsmarknadsinsatser ska i högre grad leda till egen försörjning för medborgare som idag står utanför arbetsmarknaden

Tre av kommunfullmäktigemålen har bedömts relevanta för nämnden i syfte att bidra till måluppfyllelse inom målområde 2 ”Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro”. Åtagandena går i linje med nämndens idrottspolitiska program (IPP), och med flera av de inriktningar som finns formulerade i ÖSB. Nämnden hade tre prioriterade åtaganden som framgår av den markerade texten nedan.

Nämnden har fortsatt arbeta för att bidra till det livslånga lärandet, rörelse, kreativitet och skapandet för en utvecklande och meningsfull fritid inom ramen för det kommunövergripande projektet Mötesplats väst⁷. Samverkan med Trainstation i Vivalla skapar nya kreativa former för utbildning. **Där har bland annat erbjudits stöd och kunskap i förenings- och ledarutveckling.**

Fysisk aktivitet har visat sig vara en viktig faktor för ökad inlärningsförmåga, ökat välbefinnande, stärkt självförtroende och bättre koncentrationsförmåga. Nämnden har **bidrag till samverkan mellan bland annat föreningsliv, skola och fritidshem för ökad fysisk aktivitet**. En del är att stärka det fortsatta arbetet för ökad måluppfyllelse för elever i skolan kopplat till simkunnighet. Förvaltningen har genom ett utökat samarbete med Barn- och Utbildning gällande simskolor nått en ökning av antal deltagande elever med nästan 200% jämfört med 2019 när samarbetet inleddes. Under 2020 fick verksamheten till viss del pausas på grund av pandemin. Trots att pandemin fortsatt under 2021 har verksamheten kunnat anpassats och skolsimskolorna har kunnat

⁷ Mötesplats Väst är ett projekt inom Partnerskap Örebro för att skapa goda uppväxtvillkor i Vivalla och närliggande stadsdelar på väster i Örebro, även kallat Lär- kultur och Fritidscenter i Vivalla.

bedrivs på ett "corona-säkert" sätt under de tider som särskilda restriktioner förekommit. Under hösten har skolsimskolan återgått till ordinarie utförande, dvs undervisning sker i helklass samt att Barn- och utbildning ändrade målgrupp för skolsimskolan. Den långsiktiga planeringen gjordes om för att kunna mäta måluppfyllelsen i betygsättande årskurser. Genom ett flexibelt förhållningssätt skiftades undervisningsgrupperna. Det som uppmärksammas är att simkunnigheten är lägre än tidigare. Att hantera helklass per lektionstid har varit svårt då övervägande antal elever behövt mer undervisning än tidigare.

Under den del av året när särskilda restriktioner har funnits möjliggjorde Örebrobaden tidigt för externa aktörer att kunna fortsätta att bedriva simskoleundervisning och simträning genom att ställa hela anläggningarna till deras förfogande. Det möjliggjordes genom fler mindre grupper fördelat på fler omklädningsrum och mer bassängyta. Även sim-föreningar har kunnat fortsätta bedriva sina simträningar. Även besökare med behov av rehabilitering har kunnat boka sin egen bana. Under sommaren genomförde badens personal pop-up- aktiviteter på kommunens friluftsbad och informerat om livräddning samt bad- och båtvet.

Genom att arbeta för en ökad fysisk aktivitet i samverkan med andra bidrar nämnden till trygga lärandemiljöer och stimulerar barn och ungdomar att utveckla sina förmågor. Något som i sin tur kan resultera i uppnådda kunskapskrav och att individer når sin fulla potential. Det bidrar dessutom till en ökad folkhälsa.

Grunden för en god samverkan handlar om att vara professionell och arbeta strategiskt för att skapa goda relationer. Samarbete genomförs på många olika sätt och ofta i samverkan med flera aktörer. Inom fritidsaktiviteternas frivilliga deltagande finns stora möjligheter att tillgodose med nya kompetenser och det breda utbud som finns att tillgå via Lov Örebro. Förhoppningen är att lovens aktiviteter skapar nyfikenhet och intressen som består och leder till ett livslångt lärande samt ett fortsatt deltagande i organiserad fritid. Fritidsbanken är en viktig aktör som skapar möjlighet och inspirerar till rörelseaktiviteter. **Nämnden har bidragit att fler kommer in på arbetsmarknaden genom breddad kompetensförsörjning** där Fritidsbanken skapat möjligheter till sysselsättning. Under sommaren var ett antal feriepraktikanter anställda och vid behov av personell förstärkning anställs ungdomar från VOX-ungdomspool. Ungdomspoolen är en del av mötesplats VOX⁸ som finns för att stötta ungdomar 16-25 år till arbete.

4.3 Målområde 3 Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro

4.3.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 3

Nämndens arbete inom målområdet bidrar med att tillföra en vidare syn på målområdet "Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro". Genom att säkerhetsställa att föreningsmiljön är säker och trygg, och genom att erbjuda ett brett utbud av aktiviteter, bidrar nämnden till rörelse i staden som ett bidrag i att få människor att uppleva trygghet. Eftersom många av nämndens samverkanspartner verkar inom civila samhället har nämnden möjlighet att i ett tidigt skede av livet fånga upp barn och unga och erbjuda alternativ till aktiviteter som ökar tryggheten.

⁸ Mötesplats VOX arbetar för att tillsammans med olika partners (Örebro kommun, Regionen. Civilsamhället mfl) möjliggöra samverkan, samordning och verksamheter i områdena Varberga och Oxhagen.

Fysisk aktivitet och rörelse i natur har dessutom visat sig ha positiv inverkan på människors psykiska och fysiska hälsa, på så vis bidrar nämndens arbete till främjande förebyggande insatser och ökad folkhälsa. Nämnden verkar för trygghetsskapande insatser samt rörelse året runt och på människors egna villkor. Genom att skapa hälsofrämjande aktiviteter och möten mellan människor som annars inte skulle träffas bidrar nämnden till ökad trygghet i kommunen.

I en snabb föränderlig värld med digitalisering bidrar nämndens verksamhet även till platser av rekreation som i sin tur bidrar till trygga och goda liv, hållbara människor, och ett gott liv i Örebro

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Lov Örebro har kunnat erbjuda barn- och ungdomar kostnadsfria aktiviteter i närområde • Sommaraktiviteter 2021 har erbjudit Örebroarna möjligheten att delta i hälsofrämjande, stimulerande och meningsfulla aktiviteter och upplevelser under sommaren. • Genom att erbjuda ett brett utbud av aktiviteter, bidrar nämnden till rörelse i staden som ett bidrag i att få människor att uppleva trygghet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Då förvaltningen är beroende av kompetens från andra förvaltningar har man ej full rådighet över processen/tidplanen runt översynen av belysningen i motionsspåren. • Arbetet med att hitta ekonomiska förutsättningar för att starta en filial till Fritidsbanken i en stadsdel • För att kunna utveckla Lov Örebros aktiviteter behövs det bättre framförhållning beträffande ekonomiska ramar.

Måluppfyllelse för indikatorer

Indikatorer inom målområde 3	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Sociala mått				
Föreningsmedlemmar i åldern 7 - 20 år	27 531	23 261	27 348 ¹	Öka
Flickor	44 %	46 %	46%	
Pojkar	56 %	54 %	54%	
Nyttjande av anläggningar och halltider ²				
Isytor	-	-	64%	80%
Konstgräs			30%	40%
Idrottshallar			53%	70%
Kommentarer till indikatorernas utfall				
¹ En ökning har skett i antalet bidragsberättigade medlemmar i både de idéburna föreningarna och idrottsföreningarna mellan 2020 och 2021. Det kan delvis förklaras med den utökade granskningen som skedde 2020. Det totala antalet medlemmar är dock lägre 2021 jämfört med innan coronapandemin.				
² Indikator delvis ny varför historiska värden saknas, tidigare mättes "nyttjande av anläggningar och halltider" som ett värde. Genom nytt bokningssystem kan statistiken läsas ut på annat sätt vilket ger ett mått på nyttjandegrad i förhållande till öppettiderna. På konstgräs ser vi en ökning. Den högre nyttjandegraden tros vara kopplat till pandemins rekommendationer att träna utombus vilket medförde att föreningslivet i större utsträckning nyttjat träningsmöjligheter utombus. Nyttjande av isytor och idrottsballar har minskat och även det till stor del kopplat till pandemin. Utöver inställda träningar, matcher och cuper så har isytor och hallar under en period varit helt stängda för alla utom elitidrotten.				

4.3.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

- ~~Kvaliteten inom vård och omsorg ska vara hög. För att nå dit är målet att bemanningen på vård- och omsorgsboenden ska öka och antal personal som en hemtjänsttagare möter ska minska~~
- ~~Samverkan mellan verksamheter och aktörer i arbetet med stöd, vård och service utgår ifrån individens behov och förutsättningar genom hela vårdkedjan~~
- **Välfärdens alla verksamheter jobbar med främjande och rehabiliterande insatser, samt förebyggande arbete**
- ~~Örebro kommun har ett strukturerat arbete för förbättrad psykisk hälsa i de verksamheter som möter människor i behov av stöd~~
- **Hela Örebro ska upplevas tryggare och ingen människa ska begränsas i sitt liv på grund av otrygga miljöer**
- **Alla barn har rätt till bra boendemiljöer och att inte leva i ekonomisk utsatthet**
- ~~Örebro ska vara narkotikafritt och konsumtionen av andra beroendeframkallande medel ska minska~~
- ~~Örebro kommun har en nollvision mot hemlöshet~~

Arbetet för att alla Örebroare ska kunna leva trygga och goda liv pågår löpande och för nämnden bedöms tre kommunfullmäktigemål relevanta i syfte att bidra till ”Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro”. Överstrukna kommunfullmäktigemål bedöms inte relevanta då de inte ligger inom ramen för nämndens uppdrag. Åtaganden inom målområdet går i linje med nämndens idrottspolitiska program (IPP) och med flera av de inriktningar som finns formulerade i ÖSB:n. Nämnden hade fyra prioriterade åtaganden som framgår av den markerade texten nedan.

All barn- och ungdomsverksamhet ska utgå från barnkonventionen och alltid ha ett barnrättsperspektiv. Genom den överenskommelse som finns mellan Örebro kommun och RF-SISU erbjuds anslutna föreningar kontinuerligt digitala konferenser, utbildningar och lärgrupper för att arbeta med olika aktuella frågor. Arbetet med att **säkerställa att föreningsmiljön är säker och trygg samt fri från tobak, alkohol, droger och dopning** är viktiga frågor som kontinuerligt behöver fortgå. På grund av pandemin har det endast kunnat genomföras i en begränsad omfattning jämfört med tidigare. Även Örebro Föreningsråds utbildningsverksamhet har påverkats av pandemin och endast kunnat genomföras i begränsad omfattning. I den pågående bidragsöversynen är ett av uppdragen att se hur det kan säkerställas att den verksamhet kommunen ger bidrag till är **säker och trygg**.

Som en del av det förebyggande arbetet i Örebro kommun ingår att **arbeta med att skapa trygga och säkra miljöer**. Inom nämndens verksamhetsområde har en översyn av bland annat belysningen i motionsspåren fortsatt. Investeringen i Karlslundspåret har påbörjats där elanläggningen ska moderniseras. Förarbete har även inletts för Markaspåret som är nästa på tur. Den investeringen kommer ej att påbörjas förrän Karlslundsspåret står klart då det inte är lämpligt att kommunens två största motionsspår är stängda för allmänhetens samtidigt.

Enligt MUCF⁹ är de största hindren för barn att delta i fritidsaktiviteter svårigheter med ekonomi och transport. Lov Örebros områdesnära och kostnadsfria aktiviteter kräver ingen anmälan och är enkla för barn utan närvarande vårdnadshavare att delta på. Lov Örebros aktiviteter bidrar till att medborgare rör sig mer i bostadsområden vilket i sin tur bidrar till en ökad känsla av trygghet. Sommaraktiviteter 2021 erbjöd Örebroarna möjligheten att delta i hälsofrämjande, stimulerande och meningsfulla aktiviteter och upplevelser under sommaren. Fokus var att erbjuda en trygg plats och känslan av minskad social isolering genom bland annat uppsökande minievent i samverkan med civila samhället, exempelvis riktat till seniorer.

Psykisk ohälsa drabbar miljontals människor världen över varje år. Forskningen visar att rörelse och träning har betydande positiva effekter för att förhindra eller lindra depressiva symptom. Rörelse ger förbättrad livskvalité och stresshantering, stärker självuppfattning och social kompetens. **Genom idrott, fritid, natur och friluftsliv har nämnden verkat för att förebygga psykisk ohälsa och att Örebro upplevs tryggare.** Nämnden har via Fritidsbanken kunnat erbjuda kostnadsfria lån som skapar möjligheter för att fler ska få chansen att kunna utöva sina aktiviteter.

Trygga stadsdelar bygger på engagemang och aktivitet. Ett exempel på detta är Örebroandans verksamhet som idag finns i flera av våra stadsdelar. Deras verksamhet är dessutom positiv ur ett folkhälsoperspektiv för de som deltar. Ungefär hälften av deltagarna är inte aktiva i någon idrottsförening och spontanidrottandet inom ramen för Örebroandan är ofta den enda fysiska aktivitet barn och ungdomar har utöver skolidrotten. På grund av pandemin fick verksamheten göra ett uppehåll under två månader under våren.

4.4 Målområde 4 Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet

4.4.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 4

Nämnden vidareutvecklar arbetet med att integrera sina perspektiv i stadsbyggnadsprocessen. På så vis inkluderas kvalitativa ”mjuka” värden vilket bidrar till en sammanhållen bild av Örebro och skapar livsmiljöer med höga kvaliteter där människor möts över gränserna. Nämnden har en utveckling för att bidra till målområdet men arbetet påverkas av kommunens ekonomi. Arbetet med att tydliggöra en övergripande behovsbild har inletts i samarbete med Samhällsbyggnad. En verksamhetsutmaning som återkommer är att hyreskedjan inom kommunkoncernen behöver tydliggöras gällande ansvaret för nybyggnation och renoveringar av anläggningar i syfte att skapa en effektivare process, både tidsmässigt och ekonomiskt.

⁹ Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor. En statlig myndighet där ungas levnadsvillkor och civila samhällets förutsättningar är i fokus

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Möjliggörare av viktiga upplevelser och mötesplatser. Erbjuder attraktiva verksamheter, lokaler, mötesplatser och miljöer. Arbetet har inletts med att ta fram övergripande behovsplaner i syfte att få en helhetsbild av kommande behov. 	<ul style="list-style-type: none"> Prioritera verksamhet i partnerskapsområdena. Skapa en mötesform mellan BoU/KoF/LFE för att klargöra samarbete och framtida planering av idrottshallar. Arbeta med marknadsföring storytelling etc. så att fler nås av attraktiva värdeerbjudanden och förstärker värdet av fritid i samhällsdebatten. Otydlig intern hyreskedja som behöver få en tydligare process.

Måluppfyllelse för indikatorer

Indikatorer inom målområde 4	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Sociala mått				
Antal bokningar på Lindholmen	70	46	37	Ny indikator
Antal bokningar på Falkaläget	-	-	148	Ny indikator
Antal sålda spårkort i Ånnaboda ¹	-	-	4 775	Ny indikator
Kommentarer till indikatorernas utfall				
<i>Samtliga indikatorer är nya. Där det varit möjligt har tidigare års utfall tagits fram.</i>				
¹ Totalsumma, årskort samt dagkort.				

4.4.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

- Örebro kommuns boende- och livsmiljöer ska vara hälsosamma, trygga, säkra och skapa förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor samt möjliggöra för kommunens invånare att leva ett gott liv oavsett var man bor
- Örebro ska vara en sammanhållen stad med stadsdelar som kompletterar varandra och där vi aktivt arbetar för att minska barriärer
- I ett växande Örebro motsvarar bostadsbyggandet, verksamheter och samhällsfastigheter befolkningsökningen och näringslivets behov
- Örebro kommun upplevs som en attraktiv plats som lockar allt fler med efterfrågad kompetens
- Fortsätta utveckla och genomföra insatser för att underlätta för ett hållbart resande med klimatsmarta, utrymmessnåla och kapacitetsstarka trafikslag
- Örebro kommun ska präglas av platser som främjar skapande, rörelse, god folkhälsa och som stimulerar möten mellan människor

Örebro kommuns boende- och livsmiljöer ska skapa förutsättningar för kommunens invånare att leva ett gott liv utifrån egna önskemål och förutsättningar. Boende- och närmiljöer ska vara hälsosamma, trygga och säkra samt skapa förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor och sociala sammanhang. För nämnden bedömdes att samtliga kommunfullmäktigemål var relevanta i syfte att bidra till målområde fyra ”Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet. Åtaganden inom målområdet går i linje med nämndens idrottspolitiska program (IPP) och med flera av de inriktningar som finns formulerade i ÖSB:n. Inom målområdet hade nämnden tre prioriterade åtaganden som framgår av den markerade texten nedan.

I samarbete med samhällsbyggnad arbetar förvaltningen med att ta fram övergripande behovsplaner i syfte att få en helhetsbild av kommande behov. Det skapar mer förutsättningar för att kunna bevaka och bemanna projektgrupper tidigt i stadsplaneringsprocessen för att integrera kvalitativa värden i utvecklingen av skol-, friluftslivs- och idrottsmiljöer. En utmaning är att analysera behoven samt balansera dessa mot det rådande ekonomiska läget. Utifrån ett kommunövergripande ekonomiskt perspektiv är det viktigt att vara **delaktig tidigt i planeringsprocessen när nya idrottshallar renoveras/byggs** för att säkerställa att det framtagna funktionsprogrammet för idrottens behov säkerställs. Förvaltningen bidrar i de processer som erbjuds. Tyvärr sker planering ofta inom respektive förvaltningar och samordningen sker allt för sent i processen. Ett av uppdragen under året har varit att arbeta fram behovsplaner med underhållsåtgärder för motionsspåren. Resultatet av det arbetet visar att skicket på spåren är för dåligt för att hanteras i underhållsplaner och förvaltningen har därför valt att integrera dessa i arbetet med investeringsplanen. Underhållsåtgärder gällande omklädningsrum och bryggor på är exempel på andra objekt som finns med i kommande investeringsplan. Under hösten har en extern part påbörjat en granskning av den strategiska lokalförsörjningen i Örebro kommun där tjänstepersoner inom förvaltningen har blivit intervjuade kring lokalförsörjningsprocessen. Förhoppningen är att utredningen kommer att utmytna i en tydlighet gällande arbetssätt, samarbeten roller och ansvar.

Offentliga platser, miljöer och sammanhang bidrar med att binda samman kommunens delar och invånare och har en särskilt viktig funktion som mötesplatser. Genom att **använda anläggningar som ett verktyg för att öka tillgänglighet**, oavsett förutsättningar, och **utjämna socioekonomiska skillnader** bidrar nämnden till en stad med stadsdelar som kompletterar varandra och skapar förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor. Ett exempel är ytorna vid Alkärrret som under året färdigställts för spontanidrott och där bangolfens verksamhet nu är i full gång. Under året har en översyn av säkerheten på friluftsbaden genomförts vilket medfört visst renoveringsarbete. För att möta behoven hos nya målgrupper har en hundbadplats anlagts och tagits i bruk under sensommaren.

I syfte att fånga upp föreningslivets kommande behov av lokaler och anläggningar har en enkät genomförts. Analysen av svaren visar att behoven/önskemålen är av olika karaktär och på olika nivåer. Allt från enklare åtgärder som går att genomföra till större önskemål som kan bli aktuell att arbeta vidare i kommande investeringsplan.

Genom bland annat Lov Örebro aktiviteter och Sommaraktiviteter har medborgarna fått möjlighet att upptäcka nya platser och aktiviteter samt skapat sommarminnen med utgångspunkt från det geografiska området Örebro kommun. Satsningen uppmuntrar även till att nyttja möjligheter till friluftsliv på hemmaplan som en del i den nationella satsningen ”Luften är fri”. Aktörer har också getts förutsättningar för att ta emot nya målgrupper inom sina arenor. Det samlade utbudet av aktiviteter och genom närvaro i stadsdelar och på landsbygden har även bidragit till en levande kommun. Genom sitt programutbud, fina miljöer och möjlighet till rekreation är Wadköping och Karlslund andra viktiga platser som under året haft en ökning av besökare i områdena. Behovet av kulturella upplevelser är stort och har varit möjligt trots strikta restriktioner eftersom stora delar av programverksamheten och utställningsmiljöerna är utomhus.

4.5 Målområde 5 Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald

4.5.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 5

Nämnden värnar om en långsiktig och god samhällsutveckling som ska begränsa klimatpåverkan samtidigt som fokus finns på klimatanpassning. Insatser genomförs inom alla verksamheter för att bidra till utvecklingen inom målområdet. På vissa områden har man kommit långt medan det finns större utmaningar inom andra. En utmaning för många av nämndens verksamheter är att dom själva inte alltid har rådighet över anpassningar som behöver göras utan dessa behöver göras i dialog med aktuell hyresvärd vilket ibland innebär ökade hyreskostnader. Målsättningen för nämndens verksamheter är att hållbarhetsaspekten alltid ska vara belyst.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Arbetet med den förvaltningsövergripande bidragsöversynen pågår där ett av syftena är att stödet till föreningslivet stödjer kommunens mål om en ekologisk hållbar utveckling. Förvaltningen har varit delaktiga i utvecklingen av energieffektiva åtgärder på vissa idrottsanläggningar. Fritidsbankens mobila verksamhet har möjliggjort för flera invånare att nyttja möjligheten till kostnadsfri utlåning. 	<ul style="list-style-type: none"> Fortsätta arbeta tillsammans med fastighetsägare för att minska energiförbrukning och miljöpåverkan utifrån idrottsanläggningar. Förvaltningen äger själva inte rådighet över arbetet med att ta fram en natur- och friluftsplän. För att få styrning i det kommungemensamma arbetet är det av högsta vikt att det arbetet blir prioriterat under 2022. Klargöra när en konstgräsplan är en spontanidrottsplan v/s en idrottsanläggning för att kunna minimera användning av belysningen.

Måluppfyllelse för indikatorer

Indikatorer inom målområde 5	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Ekologiska mått				
Andel förnybara drivmedel i maskinpark ¹	100 %	100%	100 %	100%
Kommentarer till indikatorernas utfall				
¹ Verksamheten följer Örebro kommuns fordonspolicy som anger att alla maskiner som köps in ska använda förnybart drivmedel				

4.5.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

- Örebro kommun ska arbeta för att klimatbelastningen per person i Örebro ska vara på en nivå, som om den tillämpas globalt, inte äventyrar jordens klimat
- Örebro kommun ska fortsätta öka tillförseln av ny förnybar energi, utveckla energieffektiviseringsåtgärder samt öka andelen förnybar energi som används, med syfte att minska såväl kostnad som klimatpåverkan
- Örebro kommuns vattenförekomster ska uppnå god status och dricksvattenresurserna ska vara långsiktigt tryggade
- Örebro kommun ska binda samman kommunens grönstruktur samt värna om och bidra till ökning av biologisk mångfald och ekosystemtjänster
- Avfallet i Örebro kommun ska minska till mängd och farlighet samtidigt som återvinningen ska öka
- Örebro kommun ska arbeta för att ha miljömässig och organisatorisk motståndskraft för extrema väderhändelser och ett förändrat klimat

I verksamhetsplan med budget för 2021 har fem av kommunfullmäktigemålen bedömts relevanta för nämnden i syfte att bidra till ”Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald”. Åtaganden inom målområdet går i linje med nämndens idrottspolitiska program (IPP) och med flera av de inriktningar som finns formulerade i ÖSB:n. Nämndens tre prioriterade åtaganden framgår i markerad text i kommande stycken.

Arbetet med den förvaltningsövergripande bidragsöversynen pågår där ett av syftena är att **stödet till föreningslivet bygger på kommunens mål om en ekologisk hållbar utveckling**. Under året har fokus varit att färdigställa allmänna villkor för bidragsgivning och utformning av nya bidragsmodeller. Regelbundna avstämningar har skett både internt och med RF-SISU Örebro län samt Örebro Föreningsråd. Dialog har även förts internt med KSF för att säkerställa att bidragen bidrar till en ekologisk hållbar utveckling. Ett arbete har även inletts med att ta fram hållbarhetskriterier för nämndens bidragsgivning som delvis kommer ligga till grund för framtida bidragsgivning.

Att **främja utveckling kring miljö, klimat och energifrågor för att uppnå en ekologisk hållbar utveckling** innebär att prioritera lösningar som ger synergieffekter. En god grön infrastruktur gynnar många delar och främjar samtidigt sociala värden och människors hälsa genom att bjuda in till friluftsliv och rörelse. Förvaltningen deltar i arbetet med att ta fram en natur- och friluftsplän. Arbetet leds av Stadsbyggnad och beviljades under året LONA¹⁰-medel. På. Under hösten skulle en projektorganisation bildats men på grund av bristande resurser från övriga deltagande förvaltningar har arbetet fått skjutas fram i tiden.

¹⁰ Lokala naturvårdssatsningar

Fritidsbanken har en filosofi och en praxis som går ut på att försöka förlänga utrustningens livstid. En utmaning är att se om det finns möjlighet att bredda utlåningsverksamheten utifrån nya behov och målgrupper. Totalt sett har Fritidsbanken potential att reducera klimatpåverkan med 70%¹¹ jämfört med om man köper ny utrustning för privat ägo. Under sommaren utökades Fritidsbankens ordinarie verksamhet med en mobil verksamhet som besökt ett flertal platser, både i city, olika stadsdelar samt på landsbygden. Även under höst- och jullov har den mobila verksamheten möjliggjort utlåning. Detta har inneburit att fler personer upptäckt möjligheten till utlåning samt att utlåningsgraden av utrustning har ökat markant trots att effekter av pandemin begränsat och i viss mån försvårat arbetet. I Wadköpings utställningsmiljöer arbetar verksamheten aktivt med secondhand material och återbruk i gestaltningsarbetet vilket även ligger i linje med kommunens program för hållbar utveckling.

En viktig del i kommunens miljöarbete är att förebygga avfall och samtidigt ta vara på avfall på bästa möjliga sätt. Förvaltningen har under året arbetat med att säkerställa möjligheten till källsortering på flera anläggningar och har inför 2022 beviljats investeringsmedel för det fortsatta arbetet. Genom det skapas även bättre förutsättningar för **föreningar att utveckla och arrangera hållbara evenemang**.

Förvaltningen har varit delaktig i utvecklingen av energieffektiva åtgärder i vissa anläggningar, exempelvis byte till energieffektiva lampor i B-hallen på Trängens IP samt styrning av belysningen på konstgräsplaner. Styrningen innebär en möjlighet att släcka belysningen när planen inte nyttjas. En viktig del att arbeta vidare med är att klargöra när en konstgräsplan är en spontanidrottsplan jämfört med en idrottsanläggning. Det i sin tur kan tydliggöra när är det ok att planbelysningen inte är tänd. För att kunna arbeta vidare med andra åtgärder har dessa arbetats in i investeringsplan och objektsplan, för att säkra de ekonomiska förutsättningarna.

Förvaltningen är även delaktig i den förstudie som initieras av Örebroporten för att utreda möjligheten till att byta ut belysningen i ytterligare centrala idrottsanläggningar alternativt att hitta mer energieffektiva energikällor.

4.6 Målområde 6 Hållbara och resurseffektiva Örebro

4.6.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 6

Det finns stora möjligheter att utveckla nämndövergripande samarbeten för att nå högsta möjliga resursnytta. Arbetet kring Corona pandemins gemensamma frågor har skapat nya och effektiva samarbetsformer. Genom att samverka med andra, innanför och utanför kommunens organisation, och genom att utveckla ett strukturerat, långsiktigt sätt att arbeta med övriga målområdet (1-5) har nämnden en utveckling i sitt bidrag till att Örebro kommun har en långsiktigt hållbar ekonomi. Fortfarande har nämnden stora utmaningar kopplat till brist på ekonomisk uppräknings inom nämndens verksamheter kombinerat med det årliga effektiviseringskravet

¹¹ Enligt en utvärdering som gjordes av forskningsinstitutet RISE ” Research Institutes of Sweden AB” och som presenterades 2020

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Nya arbetsätt har utvecklats för ledningsgruppen utifrån erfarenhet från stabsarbetet Ekonomiskt ansvarstagande och god planering samt uppföljning. Engagerad och flexibel personal som är bra på att ställa om. 	<ul style="list-style-type: none"> Ta fram en långsiktig plan gällande drift, reinvestering och investering. Ta fram en långsiktig underhållsplan samt hantera nuvarande brist på underhåll och undermåliga anläggningar. Se över avtal som låser stor del av budgeten i hyror vilket slår hårt i samband med effektiviseringar Synliggöra de ekonomiska utmaningarna med att årlig uppräknings saknas för att Örebro växer

Måluppfyllelse för indikatorer

Indikatorer inom målområde 6	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Ekonomiska mått				
Nämndens ramavvikelse, mnkr	+3,1	+2,7	+2,1	>/=0
Kostnad per kommuninvånare:				
Karlslund	-	29 kr	30 kr	Oförändrad
Wadköping	-	30 kr	28 kr	Oförändrad
Motionsspår	11 kr	20 kr	17 kr	Oförändrad
Föreningsbidrag	-	85 kr	70 kr	
Bad och friskvårdsanläggningar	81 kr	101 kr	97 kr	Oförändrad
Medarbetarmått				
Hållbart medarbetarengagemang totalt:	79	76	81	Oförändrad
Kvinnor	79	73	76	Oförändrad
Män	79	78	84	Oförändrad
Motivationsindex totalt:	75	70	76	Oförändrad
Kvinnor	74	67	73	Oförändrad
Män	75	72	78	Oförändrad
Ledarskapsindex:	82	78	84	Oförändrad
Kvinnor	82	75	76	Oförändrad
Män	81	80	88	Oförändrad
Styrningsindex:	82	80	84	Oförändrad
Kvinnor	81	76	80	Oförändrad
Män	82	80	86	Oförändrad
Sjukfrånvaro **::	2,82 %	4,1 %	3,5%	Oförändrad
Kvinnor	3,69%	4,4 %	5,0%	Oförändrad
Män	2,22 %	3,9 %	2,5%	Oförändrad
Kommentarer till indikatorernas utfall				
* Resultatet tas fram genom medarbetarenkät som genomförs under hösten, redovisas i ÅB				
** Sjukfrånvaro i procent av arbetstiden. Utfallet av sjukfrånvaron påverkas av covid-19 och den uppmaning som gått ut till all personal gällande att stanna hemma vid sjukdomssymptom				

4.6.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

- **Nämnder och styrelser i kommunen ska säkerställa hög budgetföljsamhet**
- **Örebro kommun ska ha en långsiktig och hållbar ekonomi, där varje nämnd och dess verksamheter bidrar till en god ekonomisk hushållning av kommunens resurser**
- **Örebro kommun ska arbeta nämndövergripande för att nå högsta möjliga resursnytta**
- **Vid fördelningen av de ekonomiska medlen i kommunkoncernens olika verksamheter ska jämställdhet beaktas**
- **Som attraktiv arbetsgivare ska Örebro kommun rekrytera, utveckla och behålla kompetenta och engagerade medarbetare för att utveckla kommunens verksamheter**

För nämnden bedömdes i Verksamhetsplan med budget 2021 samtliga fem kommunfullmäktigemål relevanta i syfte att bidra till ”Hållbara och resurseffektiva Örebro”. Åtaganden inom målområdet går i linje med nämndens idrottspolitiska program (IPP) och med flera av de inriktningar som finns formulerade i ÖSB:n. Nämnden hade fyra prioriterade åtaganden som framgår av den markerade texten nedan.

Samverkan, både internt inom kommunen och externt utanför kommunen, är en förutsättning för att nämnden ska kunna bedriva sin verksamhet med god kvalitet samt **bidra till en långsiktig hållbar ekonomi**, och det finns i dagsläget många etablerade samarbeten som löper på. Styrkan med konceptet Lov Örebro är dess bredd där både näringsliv, civilsamhället och kommunala verksamheter bidrar. Inom Örebro kommun är flera förvaltningar och olika enheter engagerade och bidrar gemensamt till en helhet. Utifrån kartläggning av behov samt i samråd med folkhälsostateg planeras och fördelas resurserna dit de gör störst effekt och nytta. Sommaraktiviteter 2021 har även möjliggjort att verksamheterna har kunnat anställa handledare och feriepraktikanter till olika sommaraktiviteter vilket bidragit till sysselsättning samt en samverkan med civila samhället och näringslivet.

För Örebro kommun är det viktigt att skapa goda förutsättningar för föreningslivet. En stor del av kommunens stöd är i form av ekonomiskt bidrag. Oavsett form av ekonomiskt stöd ska föreningen arbeta efter värderingar som finns i kommunens styrdokument. Bidragsöversynen har under året varit en fortsatt prioriterat uppdrag för förvaltningen. Ett av uppdragen är att finna möjligheter till en fördelningsmodell som kan vara anpassad för kommunens nuvarande ekonomiska läge samt att det ska finnas flexibilitet inför kommande ekonomiska utmaningar. En annan dimension av föreningsstöd är anläggningar. Kommunen behöver platser där invånarna kan utveckla sina idrottsliga intressen och växa som människor. I samarbete med Stadsbyggnad arbetar förvaltningen med att ta fram övergripande behovsplaner i syfte att få en helhetsbild av kommande behov. Arbete med att ta fram underhållsplaner avseende behov av reinvesteringar av befintliga anläggningar är en annan del av samma uppdrag. Som en del av det uppdraget har en kartläggning genomförts av statusen på nuvarande belysningsstolpar i motionsspåren. Då det konstaterats att dessa är uttjänta har förvaltningen valt att lägga en plan för utbyte av dessa i kommande Investeringsplan.

Översynen av investeringsprogram samt investeringsprocessen pågår och drivs av Programområdet Samhällsbyggnad. För Ledningsgruppen är det en prioriterad fråga och förutom VC deltar flera tjänstepersoner i arbetet med att få en tydlig, effektiv process. Uppdraget om att verka för en konstadseffektiv hyreskedja tillsammans med berörda parter har pausats pga central översyn.

För att klara av kommunens uppdrag och möta framtidens utmaningar behöver verksamheterna använda digitala resurser på bästa sätt, men också hitta helt nya vägar och arbetssätt framåt. Arbetet med en **ledningsmodell med fokus på arbetssätt för att nå önskvärda mål** har fortsatt under året. Utvecklingen av digitaliserat arbetssätt fortsätter där det bland annat handlar om att integrera digitala tekniker i olika processer med syfte att förbättra dom för att förenkla behov hos kommuninvånarna samt effektivisera medarbetarnas arbete. Digitalisering kan innebära både möjligheter och begränsningar varför utvecklingsarbetet även behöver ta hänsyn till allas möjlighet till delaktighet. Inom programområdet hålls regelbundna avstämningar utifrån det gemensamma utvecklingsarbetet och frågan är regelbundet återkommande på förvaltningens ledningsgrupper.

Motiverade medarbetare är en framgångsfaktor för en ledande organisation och nämndens medarbetare är dess allra viktigaste resurs. Förvaltningen arbetar med ett långsiktigt, målmedvetet och systematiskt arbetssätt med siktet inställt på ständiga förbättringar. Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor och förvaltningen arbetar vid behov utifrån de centrala riktlinjer som finns. Årligen genomförs en HME-enkät med syfte att utvärdera verksamhetens förmåga att främja, ta tillvara och bygga vidare på medarbetares engagemang. Resultatet från årets enkät visar en positiv ökning både på totalen samt i samtliga delindex. Utifrån resultaten har samtliga chefer arbetat vidare med sina respektive resultat.

En ny organisation inom verksamhetsområdet Wadköping/Karlslund har beslutats under året och kommer att träda i kraft 1 juni 2022. Inför kommande år har nämnden erhållit en ramförstärkning vilket skapar förutsättningar för att fortsätta upprätthålla en god besöksservice och programverksamhet inom verksamheten. I och med den nya organisationen har det under året påbörjats ett internt arbete gällande implementering av nya arbetssätt och rutiner från kommande nya gränsdragningar som organisationsförändringen medför.

Coronapandemin har påverkat förvaltningen på olika sätt och arbetsbelastningen på personalen har varit hög vilket även påverkat två av nämndens åtaganden ”**öka nyttjandegraden på befintliga anläggningar**” samt ”**ha ett kompensatoriskt förhållningssätt till investeringar mellan könen**”. Med anledning av hög arbetsbelastning har ingen HBTQ-utbildning eller genderbudgetanalys genomförts under året. Den översyn av avgifter som enligt verksamhetsplanen skulle genomföras under året har inte heller kunnat prioriteras utan det arbetet planeras påbörjas 2022.

5 Analysunderlag – ekonomi.

Årets resultat – ekonomi

Fritidsnämndens budgetram per 2021-12-31 inklusive beslutade tillägg och reduceringar uppgick till 169 190 tkr. 2021 års utfall visar en positiv budgetavvikelse på 2 064 tkr. Avvikelsen innehåller bland annat 542 tkr i planeringsreserv som var tänkt att täcka upp för ett eventuellt underskott, då nämnden prognostiserade ett underskott vid delår 2. Det faktiska utfallet nu vid årets slut blev dock annorlunda än vad som uppskattats. Justerat för detta visar nämnden ett överskott om 1 522 tkr.

Överskottet kan förklaras till stor del av kostnadsminskningar på grund av Coronapandemin och då framför allt minskade personalkostnader men också minskade kostnader för evenemang, kurser, resor och konferenser. I och med att restriktionerna lättades och Örebrobaden kunde öppna igen har tillströmningen av besökare ökat mer än förväntat vilket har gjort att baden har genererat mer intäkter. Intäkterna på konstgräs och idrottshallar har också ökat under året jämfört med prognosen vid delår 2. Även intäkterna för Wadköping ökade och blev mer än förväntat vilket också har påverkat resultatet.

Budgeten för föreningsbidrag har inte blivit nyttjad fullt ut vilket också påverkat nämndens resultat positivt. Detta beror bland annat på att alla politiska ungdomsförbund inte sökte befintligt bidrag samt att verksamhetsbidraget för idéburna föreningar inte nyttjade hela budgeten.

En ytterligare förklaring till överskottet är att föreningar som har haft skulder till Fritidsnämnden, betalat tillbaka en stor del av dessa skulder under året, vilket också har påverkat nämndens resultat positivt.

Effekter av Coronapandemin

Nettokostnadseffekterna av Coronapandemin märks tydligt inom verksamheterna där det finns en del nettokostnadsökningar men än större kostnadsminskningar. Genomgående har nämnden även haft minskade kostnader för bland annat personal, konferenser och resor. Inom idrottsenheten har det förekommit minskade kostnader gällande material och städ samt minskade personalkostnader på grund av att matcher och liknande har genomförts utan publik. Örebrobaden har också haft mindre kostnader då de har haft stängt under större delen av året.

Både idrottsenheten och Örebrobaden har också haft en del intäktsökningar under hösten då flera restriktioner kopplade till Coronapandemin hävdes. Örebrobaden fick då fler besökare än vad som uppskattats vilket genererade i ökade intäkter och Idrottsenheten ökade också sina intäkter i och med att fler arrangemang har kunnat genomföras.

De ekonomiska konsekvenserna till följd av lättnader av restriktioner kopplade till Coronapandemin har under året medfört en osäkerhetsfaktor i nämndens ekonomi.

Effekter av coronapandemin	Bokslut 2021 - belopp i miljoner kronor
Minskade intäkter för lokalupplåtelser – Idrott	-0,7
Minskade intäkter - Örebrobadhus	-3,2
Omställning av fysiska utbildningar med resor och hotellövernattning	0,2
Sjuklöneersättning	0,2

Effektivisering

Nämndens generella effektiviseringskrav om ca 0,8 % av rambudgeten (1 367 tkr), övriga kommunövergripande kostnader (369 tkr) samt nämndens egna prioriteringar (1 606 tkr) har Fritidsnämnden haft i uppdrag att effektivisera år 2021.

För att hantera dessa prioriteringar och effektiviseringar har följande effektiviseringsåtgärder beslutats i Verksamhetsplan med budget 2021:

Stöd- och utveckling, tkr		50
Minska budget avsatt för kurser, konferenser och konsultarvoden	1	50
Planeringsreserv, tkr		93
Ta bort planeringsreserv	2	93
Wadköping och Karlslund, tkr		220
Karlslund, Fastighetsunderhåll	3	100
Wadköping, uppsägning av Slusstugan	4	70
Karlslund, programutbud	5	25
Wadköping, programutbud	6	25
Fritidsverksamheten, tkr		2 979
Avsluta skidskor uthyrning på Behm Vinter	7	21
KPI på 5 avtal, ÖHK, ÖSK Elitfotboll, ÖSK Bandy, KIF och ÖKK	8	90
Effektivare lokalutnyttjande, Idrottshuset och Risbergiska. Fler lektioner i ämnet Idrott och hälsa.	9	500
Generell effektivisering - Idrottsenheten	10	200
Minskad driftkostnad Vivalla IP - i samband med försäljning	11	500
Minskad drift på Odlingslotter	12	29
Neddragning Elitutvecklingsstödet	13	200
Minskad budget mindre investering inom selektiva bidragen	14	175
Minska bidraget till RF SISU (nuläget 1 000 tkr)	15	200
Minska driften på Hagaby IP, Solfjärden och Mosjövallen	16	53
Hysesintäkt yta Haga	17	40
Höja avgiften på simskolan	18	10
Minskad skötsel generellt inom friluftslivs verksamhetsområde	19	100
Provtagning badplatser enbart på EU-baden (Hampetorp, Katnelund och Ånnaboda) inkl. konstgjorda baden Alnängsbaden och Lögardammen och Hästhagen.	20	30
Minskning av provtagning till hälften.		
Nedläggning plaskdam Västabadet	21	281
Minskad kostnad för "Spår och leder avtalet", Kilsbergen	22	200
Isbanor	23	50
Minskad personal -50 % Adm. samordnare	24	300
Summa effektiviseringar 2021, tkr		3 342

Gällande effektiviseringsuppdragen *nedläggning plaskdamm Västabadet* finns ingen möjlighet att få helårseffekt på 281 tkr då avtalet löper ut under 2021.

Övriga effektiviseringsåtgärder har genomförts och har gett önskat resultat.

5.1 Enheternas ekonomiska resultat

Bruttoredovisning <i>Belopp i tkr</i>	Bokslut 2020	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse Bud-Bok	Förändr % 2020-2021
Nämnd	-1 240	-1 049	-1 185	137	-4%
Förvaltningskansli	-1 579	-2 888	-2 781	-107	76%
Planeringsreserv		-542		-542	
Stöd- och utvecklingsenheten	-1 860	-2 109	-1 965	-143	
Verksamheter					
- Fritid gemensamt	-1 238	-1 600	-1 161	-439	-6%
- Föreningsenheten	-57 757	-58 596	-57 966	-631	0%
- Idrottsenheten	-67 012	-67 571	-66 518	-1 054	-1%
- Örebrobaden	-15 720	-13 783	-15 268	1 485	-3%
- Friluftsliv	-11 441	-11 474	-11 016	-457	-4%
- Wadköping och Karlslund	-9 272	-9 574	-9 258	-316	0%
Ofördelat	-1	-4	-7	3	
Nettokostnad	-167 120	-169 190	-167 125	-2 064	0%

Förvaltningsledning samt Stöd- och utvecklingsenheten

Förvaltningsledningen visar ett överskott på 107 tkr vilket beror på minskade kostnader kopplade till samnyttjade resurser, det vill säga förvaltningsgemensamma kostnader kopplat till konsultkostnader.

Stöd- och utvecklingsenheten visar ett överskott på 143 tkr och anledningen till det är att fysiska utbildningar har till stor del ställts om till digitala utbildningar som kan genomföras på hemmaplan. Detta gör att verksamheten har haft mindre kostnader kopplat till kurser och konferenser.

Örebrobaden

Örebrobaden visar för året en negativ budgetavvikelse om 1 485 tkr. Enheten finansierar sin verksamhet till viss del med badintäkter samt intäkter från hyresgästen Actic som bedriver gymverksamhet. Utifrån restriktioner i början av året var tillgängligheten till anläggningarna mycket begränsade. I förhållande till prognosen minskade intäkterna på baden med 2 897 tkr. Grunden till att årsresultatet för Örebrobaden endast blev ett underskott på 1 485 tkr är minskade personalkostnader, när anläggningen inte hade full tillgänglighet behövdes ej vikariat tillsättning i samma utsträckning. Därtill minskade behovet av åtgärder i fastigheterna under perioden då anläggningarna inte var fullt öppett, det minskade slitaget gjorde att kostnader uteblev. Likaså har kostnaden för förbrukningsmaterial minskat, däremot har antalet besökare ökat markant när väl restriktionerna upphörde att gälla. Detta har medfört att det är en relativt stor avvikelse mellan det prognostiserade intäktsresultatet jämfört med faktiska utfallet. Under året har Örebrobaden blivit beviljade hyresreducering för Brickebackens bad, men även en retroaktiv hyresreducering för Hagabadet (från 2020).

Idrottsenheten

Även inom Idrottsenheten påverkas intäkterna för lokalupplåtelse med anledning av Coronapandemin. För året visar Idrottsenheten dock en positiv budgetavvikelse som uppgår till 1 054 tkr. Avvikelsen beror på minskade inköp till verksamheten och minskade fastighetskostnader samt minskade kostnader av underhåll. Föreningslivet har ej kunnat nyttja anläggningarna i samma utsträckning då seriespel har ställts in och matcher har spelats delvis med publik och delvis utan publik. Detta har resulterat i en kostnadsbesparing för Idrottsenheten, besparing utifrån mindre lokalvård och sophämtning samt inköp av extra städtjänster. Därtill har planerade åtgärder utifrån förbundskrav utgått, förslag på nya krav som skulle medföra förändringar i befintliga anläggningar uteblev. Under hösten fick även Idrottsenheten in intäkter motsvarande 500 tkr från föreningar som dragits med skulder till Fritidsnämnden. Utifrån detta blir nettoeffekten för intäkter under året mer positiv än förväntat, dock en negativ avvikelse på 188 tkr för budgetposten intäkter.

Föreningsenheten

Utfallet för helåret visar på en positiv avvikelse på 631 tkr. Resultatet härrörs till en ökad intäkt på konstgräsplaner men även idrottshallar. Corona-restriktioner som fanns i början av året påverkade främst inomhusidrott vilket kan ha resulterat i att föreningslivet aktivt sökt sig till utomhusarenorna. När väl restriktionerna upphävdes kan det ha funnits ett uppdämt behov hos föreningslivet vilket kan vara en förklaring till de ökade intäkterna för idrottshallarna.

Föreningsbidrag har 2021 genererat ett överskott på 648 tkr. Verksamhetsbidraget för idrottsföreningar grundar sig delvis på tidsperioden 2020, under denna period kunde inte alla idrottsföreningar bedriva sin verksamhet utifrån Corona-restriktionerna vilket i sig medför att hela budgetramen inte förbrukats. Inte heller budgetramen för idéburna föreningar och politiska ungdomsförbunden nyttjades till fullo.

Under året har flera åtgärder på anläggningarna verkställts som en del att höja kvalitén på befintliga anläggningar. Bland annat har åtgärder gjorts på fotbollsplaner, beachvolleyplan i Hampetorp, lysrörsbyte i fritididrottshallen och i idrottshallar. Detta har resulterat i en ökad kostnad för fastighetsåtgärder och verksamhetsinköp i förhållande till budget.

Inom enheten finns en eventuell tillfällig överkompensation kopplat till konstgräsinvesteringarna i Mellringe IP.

Friluftsliv

Friluftsliv visar en positiv avvikelse om 457 tkr. Avvikelsen beror dels på en ökad intäkt för konstsnöspåret i Ånnaboda, en ökad intäkt på 140 tkr i jämfört med prognosen. Därtill har vissa åtgärder ej kunnat genomföras som planerat, till exempel har inga åtgärder verkställts i Karlslunds motionsspår utifrån att investeringen i motionsspåret har påbörjats. Friluftsliv hade även en plan för ambitionshöjande åtgärder på anläggningar men på grund av att enheten varit kort om folk med anledning av personalförändring har dessa åtgärder ej kunnat genomföras. Utifrån att alla tjänster inte varit tillsatta har även personalkostnaden för året varit lägre än budgetramen.

Fritid gemensamt

Utfallet för 2021 visar på en positiv avvikelse på 439 tkr. Avvikelsen beror bland annat på att vikarie för administrativ samordnare inte tillsatts i samband med föräldraledighet. En annan anledning är också att driftskompensationen för investeringen i Alkäret är budgeterad på fritid gemensamt, 156tkr. Hela investeringen är ej färdigställd och utifrån detta har inte heller hela driftskostnaderna blivit verkställda. Planen är att hela investeringen ska verkställas under år 2022 och att full driftskostnad då kommer behövas.

Wadköping/Karlslund

Wadköping/Karlslund visar ett överskott på 316 tkr vilket kan förklaras av att Wadköping har fått in mer intäkter än vad som budgeterats och Karlslund har haft mindre kostnader. Det gäller framför allt mindre kostnader kopplat till fastigheter så som elkostnader och reparationskostnader.

5.2 Intäcks- och kostnadsutveckling

Bruttoredovisning <i>Belopp i tkr</i>	Bokslut 2020	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse Bud-Bok	Förändr % 2020-2021
Intäkter	39 528	42 070	39 534	2 536	0%
Summa intäkter	39 528	42 070	39 534	2 536	0%
Inköp, kapitalkostnader samt bidrag	-41 300	-38 868	-37 563	-1 305	-9%
Personalkostnader	-37 710	-38 336	-37 909	-427	1%
Lokalhyror	-96 651	-100 080	-98 988	-1 092	2%
Fastighet-, underhåll- och entreprenadkostnad	-27 879	-27 663	-27 693	30	-1%
Övriga kostnader	-3 108	-6 313	-4 507	-1 806	45%
Summa kostnader	-206 648	-211 260	-206 660	-4 600	0%
Nettokostnad	-167 120	-169 190	-167 125	-2 064	0%

Den stora avvikelsen mellan bokslut 2020 och 2021 är på kontogruppen:

- Övriga kostnader – avvikelsen beror på ökad kostnad kopplat till utrangeringen av Vandrarhem i Wadköping vars investering stoppades. Det avser också ökade kostnader gällande rivning i Karlslunds motionsspår.

5.3 Verksamheternas ekonomiska resultat

Verksamhet <i>Belopp i tkr</i>	Bokslut 2020	Budget 2021	Bokslut 2021	Avvikelse Bud-Bok	Förändr % 2020-2021
Politisk verksamhet	-1 240	-1 049	-1 185	137	-4%
Miljöverksamhet			8	-8	
Fritidsverksamhet	-153 543	-153 530	-151 935	-1 596	-1%
Kulturverksamhet	-8 898	-9 614	-9 276	-338	4%
Övrig verksamhet	-3 439	-4 997	-4 747	-250	38%
Gemensam fastighetsverksamhet			9	-9	
Nettokostnad	-167 120	-169 190	-167 125	-2 064	0%

I övrig verksamhet ingår kostnader för förvaltningsledning samt Stöd- och Utvecklingsenheten. Differensen på övrig verksamhet beror på en kostnad kopplat till Fritidsbanken som inte fanns år 2020.

5.4 Investeringar

Objekt <i>Belopp i tkr</i>	Budget 2021	Varav från 2020	Bokslut 2021	Prognos färdigt obj	Avvikelse Bud-Bok
Hundlekplats Lundby	73	73	68	68	5
Motionsspår 2019	174	174	18	174	156
Eklundaskolan läktare	350	350	0	0	350
Fritidsyta, sanering idr.mark	840	840	350	840	490
Inventarieinvesteringar	1 500		1 457	1 457	43
Karlsunds motionsspår	6 500		4 191	6 500	2 309
Markspåret	8 800		9	8 800	8 791
Nettokostnad	18 237	1 437	6 093	17 839	12 144

Fritidsnämndens investeringsbudget för 2021 är på totalt 18 237 tkr varav 1 437 tkr är överfört från år 2020. Under året har totalt 6 093 tkr förbrukats.

Den största avvikelserna gäller Markspåret då den investeringen inte har genomförts under året på grund av förseningar av projektets start. Planen är att kunna genomföra investeringen under år 2022 och därför behövs resterande medel föras över till kommande år.

Investeringsmedel för Eklundaskola läktare kommer inte föras över till nästa år då den investeringen inte kommer genomföras.

Av återstående medel bedöms 11 746 tkr vara nödvändiga att föra över till kommande år för att färdigställa investeringarna.

Bilagor

1. Fem år i sammandrag

	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021
Befolkning					
Totalt antal invånare, Örebro kommun	150 192	153 367	155 696	156 361	158 203
- Kvinnor	75 829	77 360	78 468	78 771	79 694
- Män	74 363	76 007	77 228	77 590	78 509
Besökare Örebrobaden, totalt	530 252	562 000	494 170	302 013	300 230
därav besökare Eyrabadet	198 602	245 600	205 700	96 186	111 924
därav besökare Hagabadet	208 700	200 100	173 350	140 122	129 616
därav besökare Brickebacken	122 950	116 300	115 120	65 705	58 690
Antal medlemmar på Actic gym totalt	5 277	4 843	4 502	3 678	3934
därav medlemmar på Actic:					
Eyrabadet	1 927	1 830	1 669	1 398	1534
Hagabadet	2 620	2 422	2 240	1 761	1902
Brickebacksbadet	730	591	593	519	498
Föreningar					
Antal bidragsberättigade aktiviteter i idrottsföreningar pojkar och flickor 10–20 år	63 324	65 605	66 169	57 300	46 719
Lotteritillstånd §§ 15–16	1	2	1	0	0
Lotteritillstånd § 17 (löper under 3 år)	3	2	7	3	3
Evenemang					
Antal evenemang i Karlslund	103	94	97	55	98*
Antal evenemang i Wadköping/Stadsparken	276	335	379	358	463/3*
Anställda					
Antal tillsvidareanställda	63	58	61	64	64
• kvinnor	31	27	25	27	25
• män	32	31	36	37	39
Antal visstidsanställda	10	14	10	5	9
• kvinnor	2	4	4	4	6
• män	8	10	6	4	3

Från och med 1/1 2020 antogs en ny spellag vilket innebär att de lotterier som kommunen tidigare beviljade utgår. Registrering av 3 årigt lotteri ersätts med ett 5 årigt.

* Den kraftiga ökningen av arrangemang 2021 främst i Wadköping beror dels på ökat antal bokningar i Teaterladan/Spelgården, dels på olika stöd i form av hemester- och lövpenningar som har gjort att man kunnat genomföra fler arrangemang. I statistiken ingår inte bokade guidningar och barnkalas.

2. Unika servicegarantier

Servicegarantierna är kommunens verktyg för att ange för kommuninvånarna vilken service-/kvalitetsnivå de kommunalt finansierade tjänsterna har. Det finns generella servicegarantier som gäller alla verksamheter och servicegarantier som är specifika för en verksamhet. Det är viktigt att kommuninvånarna upplever att de får en bra och snabb service av oss som arbetar i Örebro kommun. Kvaliteten på våra tjänster ska vara god och medborgarna ska få ett gott bemötande. Vi ska vara tillgängliga för kommuninvånarna. Kommuninvånarnas behov och intressen står i centrum. Vår service ska vara på lika villkor för kvinnor och män, flickor och pojkar.

I detta avsnitt listas de servicegarantier som destineras Fritidsnämnden, och där uppföljning förväntas i driftsnämndens delårsrapport och årsberättelse.

Servicegarantier		Uppföljning	
		Ja, vi uppfyller Servicegarantin	Nej, vi uppfyller inte på grund av:
FN	Alla kan åka skridskor i någon ishall varje dag under perioden oktober-mars.		På grund av restriktioner kopplat till pandemin har var allmänhetens åkning helt inställd våren Under hösten fanns möjlighet under perioden oktober – 22 december. Därefter kom nya restriktioner som innebar att ishallarna fick stängas för allmänheten.
FN	Aktivitetsbidrag till föreningar betalas ut inom 14 dagar om ansökan är komplett	X	
FN	Bokningsförfrågningar om idrottslokal ska vara besvarade inom tre arbetsdagar	X	

3. Månadsuppföljning

Uppföljning januari - december 2021	Budget 2021	Utfall t.o.m. 2021-12-31		Utfall, avvikelse från budget
		Netto	Förbrukn. riktiv. 100 %	
Fritidsnämnden	1 049	1 185	113%	-137
Planeringsreserv	542	0	0%	542
Stöd- och utvecklingsenheten	2 109	1 965	93%	143
Förvaltningsledning	2 888	2 781	96%	107
Fritid	153 024	151 929	99%	1 095
Fritid gemensamt	1 600	1 161	73%	439
Förening	58 596	57 966	99%	631
Idrott	67 571	66 518	98%	1 054
Örebrobaden	13 783	15 268	111%	-1 485
Friluftsliv	11 474	11 016	96%	457
Wadköping och Karlslund	9 574	9 258	97%	316
Ofördelat	4	7		-3
Summa	169 190	167 125	98,8%	2 064